

samo na orožne vaje, ne pa v aktivno službovanje.

Navodila.

Zaupniki Kmetске zveze!

Sedaj je prišel vaš čas, da pokažete, da ste vredni zaupanja ljudstva in vodstva stranke! Žrtvujte ta dva meseca in izvršite vestno naša navodila, ki vam jih dajemo v „Slovenskem Gospodarju“ in po pošti, oziroma na shodih! Proč z brezbriznostjo in mlačnostjo!

Ali ste že imeli

sejo krajevnega odbora Kmetске zveze? Reklamirati bo treba! Reklamacijski čas traja samo 8 dni. Župan ga mora razglasiti na občinski deski in v nedeljo po službi božji pred cerkvijo! Kakor hitro se razglasi, da je volilni imenik razporejen in da se začne reklamacijska doba, takoj isti dan skličite sejo krajevnega odbora! V seji določite enega ali dva zaupnika, da takoj drugi dan prepiseta volilni imenik. Drugi ali gotovo tretji dan se zopet snidete k seji! Preglejte volilni imenik in napišite ter vložite reklamacije! Navodilo najdete v drugem članku današnjega „Gospodarja“.

Ne zamudite niti minute!
— sicer bo prepozno. —

Po vseh župnijah in po vseh občinah naj skličejo organizacije Kmetске zveze seje, ozir. zaupne sestanke naših somišljenikov. Dnevni red teh sestankov: priprave za volitve v ustavodajno skupščino, pregled volilnih imenikov, reklamacije, agitacija, porazdelitev občin in vasi kot delokroge za posamezne zaupnike, zbiranje prispevkov za volilni sklad, določitev poročevalca, ki bo o vseh volilnih pripravah in važnejših dogodkih takoj obveščal tajništvo Kmetске zveze v Mariboru.

Radi shodov Kmetске zveze po okrajih in župnijah javljamo, da bo vodstvo stranke te dni izdelalo načrt za shode, tako da pridejo do 28. novembra na vrsto vsi okraji in vse župnije. Če imajo v kakih okrajih posebne želje radi dneva in kraja zborovanja, naj nam to takoj javijo. Prihodnje dni bomo odvestili naše zaupnike po vseh župnijah o načrtu shodov. — Tajništvo K. Z.

Za vsako občino potrebuje tajništvo Kmetске zveze dva zanesljiva, ugledna in vztrajna volilca naše stranke kot predstavitelja kandidatne liste. Nujno pozivamo in prosimo vse krajevne organizacije in glavne zaupnike, da nam nemudoma za vsako občino naznanijo imena takih mož ali mladeničev. Navedite natančno ime (krstno in priimek), stan, bivališče in hiš. št. dotičnika. Ta imena nam pošljete nemudoma, ko dobite ta list v roke. — Tajništvo Kmetске zveze v Mariboru.

Mladinska organizacija.

Zadnji letošnji dekliški tabor

se vrši prihodnjo nedeljo, dne 3. oktobra t. l. na rožnicensko nedeljo

na Gori pri Št. Petru niže Maribora

za spodnji del mariborske dekanije in Slovenske gorice. Spored bo sledeči: Ob pol 10. uri se zberejo društva z zastavami — če mogoče — in drugi udeležniki pri cerkvi Sv. Petra, odkoder je potem procesija na Goro, kjer se bo vršila služba božja s slavnostno pridigo (g. P. Živornik) in slovesno sv. mašo. Takoj po sv. ogradili zborovanje žen in deklet pri župnijski cerkvi. Govoré gg. dr. Capuder, prof. Bogovič ter nastopijo dekleta z govori. Po zborovanju slovesne večernice. Žene! Mladič! Zberite se v obilnem številu krog Marijinega prapora, ki vas pripelje k zmagi!

Dekli! shod na Stari gori pri Podaredi, dne 19. sept. je bil zopet razveseljav pojav dekliškega zanimanja in življenja. Pred 23 leti, ko je bil tukaj zadnji shod, je bilo navzočih komaj par žensk, a danes na stotine zavedne, probujane ženske mladine iz vseh bližnjih in daljnih župnij kozjanske in videmske dekanije. Celo daljni Sv. Tomaž pri Ormožu je poslal svojo zastopnico. — Marijo Toplak, ki je prinesla pozdrave tamkajšnjih mladenk, družbenic, Orlic. Shoda se je udeležilo tudi nekaj — recimo socialistk in ves moški svet, ki je prišel na Starogoro. Nekaj fantov je hotelo biti bolj „zabavnih“,

pa so takoj utihnil, ko se jih je krepko zavrnilo. Pozdravni govor je imela Marija Škrbec iz Podrede. Župnik Bosima je govoril o pomenu, važnosti in pravičnosti ženske volilne pravice z versko-narodnega in gospodarsko-političnega stališča. Tudi pri državno-zborskih volitvah naj razvijejo žene in mladenke vse svoje agitatorično moč in spretnost. Nastopilo je skupno 14 mladenk z govori in deklamacijami, nekatere prav z izbrano vsebino. Opomnimo, da je imela vsaka drug predmet, kakor, da bi se bile prej tvarino razdelile. Nastopile so: Jozefa Kodrin, Marija Bračun, Marija Simončič (Podreda), Angela Stritib, Roza Zakrajšek (Pilštanj), Terezija Uršič, Neža Žgalin, Marija Dmšič (Pišce), Ana Hrušovar (Podčetrtek), Marija Lah, Terezija Klobasa (Sv. Peter pod Sv. gorami), Marija Gubenšek (Sv. Vid pri Planini). Učiteljica gđc. Kristinka iz Pilštana je bodrila mladenke k vztrajnosti in požrtvovalnosti pri narodnem delu. G. župnik Krohne je sklepčno povdarjal željo, naj bi Stara gora pri Podaredi še mnogokrat videla tak veličasten dekliški dan, poln zlatih nauk in navduševalnih sklepov za trud in delo za blagor slovenskega ljudstva. Z mičnimi pesnicami in blagoslovom v veličastni cerkvi se je zaključil lep dekliški shod. Naj sledijo tudi dejanja!

Tedenske novice.

Verske šole in veronank je odpravil! Liberalni minister Pribičević je za celo Vojvodino samovoljno odredil, da verske in občinske šole postanejo državna last in je v višjih razredih srednjih šol odpravil pouk v krščanskem nauku. Ta napad na vero in Cerkev je storil mož, kateremu so se hodili samostojni na kongresu v Beogradu zaščito avgusta klanjat!

Samepravo hočemo glade finanč! Našega denarja naj gre v Beograd samo toliko, kolikor ga pride pri stroških za skupne zadeve na nas, ostali denar pa naj ostane v Sloveniji. Slovenija mora dobiti svoj pokrajinski zbor, ki naj edini določa o našem denarju in ga obrača za slovenske gospodarske in izobraževalne namene. Samostojni hočemo samo skupno vladu v Beogradu, ki naj bi slovensko ljudstvo usuznjila!

Prijateljem otrok in šole! Novo šolsko leto se je pričelo ter zahteva od staršev šoloobveznih otrok precejšnje žrtve za obleko, obutev, šolske potrebščine itd. Osobito čene šolskim potrebščinam rastejo neprestano in mnogi starši ne vedo več, kako bi krili te velike izdatke. Zato pa se obrača tem potom mestni šolski svet na javnost, da pripomorejo prijatelji otrok in šole s prostovoljnimi denarnimi prispevki v nakup šolskih potrebščin za šolske otroke ubožnejših slojev. Blagohotni prispevki naj se blagovoljijo oddati pri okrajnem glavarstvu v Mariboru, soba št. 16, I. nadstropje. Obenem se bo tudi znanim dobrotnikom in ljubiteljem otrok poslala pismena prošnja za omenjene prispevke ter jih naproša mestni šolski svet, da tudi sedaj pokažejo svoje zanimanje in svojo požrtvovalnost za našo dečo. Predsednik mestnega šolskega sveta: Dr. Lajnašic.

Duhovniške spremembe. Č. g. Leopold Kolenc, župnik v Širjem, je imenovan za župnika v Kapelah. Za župnika v Čadramu je imenovan č. g. Ivan Razbornik, dosedaj župnik na Koblju. Za provizorja v Jurkloster je imenovan č. g. Blaž Brdnik, kaplan na Pilštanju. Č. g. Jurij Cvetko, dosedaj župnik v Jurklostru, je vsled bolhavosti prošil za vpokojitev!

† Nadučitelj J. Kotnik. V Selnici ob Dravi je dne 27. septembra zatisnil na veke svoje oči prezaslužni tamkajšnji mnogoletni nadučitelj v pokoju g. J. Kotnik. Rajni je bil vseskoz plemenitega in blagega značaja. Bil je vzgleden učitelj, zaveden Slovenec, vzoren vzgojitelj šolske mladine, veren katoličan ter odkritosrčen in iskren prijatelj duhovščine. Njegovo plemenito srce ni poznalo nobenega sovraštva, vsled česar se o njem sme reči, da ni imel sovražnikov. Počivaj v miru, blagi pokojnik, rodbini pa naše iskreno sožalje.

Habjan in dr. Zabukošek zbežala. Dne 27. septembra bi se naj vršila v Mariboru poročna obravnava proti uredniku „Slov. Gospodarja“ Fr. Žebotu. V zadnjem trenutku pa sta Habjan in njegov zastopnik dr. Zabukošek vložila prošnjo za delegacijo drugega poročnega sodišča.

Popis vseh vojnih invalidov, vdov in sirot. Poverjeništvu za socialno skrb je razposlalo te dni

vsem občinskim uradom tiskovine k naredbi za popis vseh vojnih invalidov, vdov in sirot. Ker se je razpošiljanje tiskovin vsled tehničnih ovir v tiskarni zakasnelo, se podaljša rok za predložitev izkazov do 5. oktobra t. l. Občinski uradi naj pospešijo izvršitev popisa z vso intenzivnostjo, da ne bo treba znova podaljševati določenega roka. Občinski uradi, ki bi slučajno ne dobili tiskovin do najkasneje 28. t. m., naj jih zahtevajo brzojavno pri invalidskem oddelku poverjeništvu za socialno skrb v Ljubljani.

Črne koze (osepnice) se silno naglo razširjajo v makolski župniji. Kužna bolezen razsaja že cele mesece tako, da so okužene cele vasi, in se je pojavila tudi že v sosedni črešnjevski župniji. Prosimo zdravstvene oblasti, naj pomagajo revnemu ljudstvu ter store potrebne korake, da se razširjanje bolezni prepreči. Ljudstvo pa opozarjamo, naj ne omalovažuje cepjenja zoper osepnice, kajti cepenje je najvarnejše sredstvo zoper razširjanje te nevarne in nalezljive bolezni.

Gospodarstvo.

Naši poslanci za regulacijo rok in jesensko setev.

Poslanec Vesenjaj je poslal dva upita, enega na ministra poljoprivrede i vodo, drugega na ministra za prehrano.

Upit

na ministra poljoprivrede i vodo.

Gospod minister! Že v svojem prvem proračunskem govoru sem opozarjal, koliko škoda trpi država in ljudstvo pri nas zaradi neurejenih rek in zaradi dejstva, da propadajo napol izvršene drage regulacijske naprave. Smatram za svojo dolžnost, da ponovno obračam Vašo pažnjo na sledeča dejstva: Drava upropašča kulturno zemljo in preti s poginom naravnost celim vsem v farah Št. Janž na Drav. polju, Sv. Marko in Sv. Marjeta (občina Muretinca). Na prizadevanje moje in lokalnih upravnih faktorjev so upostavljeni za najnujnejša dela krediti in ljudstvo samo hoče sodelovati ter žrtvovati delo in denar, da se reši pogibelji.

Na Pesnici so izvršena regulacijska dela z velikimi stroški v gornjem in spodnjem delu njenega toka. V srednjem delu pa so ali pričeta ali napol dovršena. Tako naprimer v polit. občinah Moškanjci, Mezgovci, Pacinje-Dornava. Že pet let se na obstoječih napravah ni nič popravljalo in docela in napol izvršeno regulacijsko delo popolnoma stoji, odtodno propada. Tudi ob Muri v Prekmurju je podobno.

Dobro vem, da ob sedanjem državnem finančijem stanju ni misliti na velika državna sistematska regulacijska dela in investicije, toda ravno tako se zavedam, da so manjša dela izvršljiva in z ozirom na državo in prizadete neizogibno potrebna, zato si dovoljujem vprašati:

1. Ali se hočete o nužnosti in upravičenosti mojih zahtev poučevati?

2. Ali hočete svojim uradom in organom ukazati, da s kreditom, dovoljenim za proračunsko leto 1920/21 izvršijo najnujnejše obrambne naprave ob Dravi in Muri ter poprave ob Pesnici?

Prosim za pismeni odgovor!

J. Vesenjaj.

Upit

na ministra za prehrano.

V posebni spomenici in prošnji sem skupno s tovarišema dr. Hohnjecem in Pišekom opozoril na ogromno škodo, ki jo je napravila toča koncem junija po Dravskem polju in po Slov. goricah. Utemeljili smo potrebo in prosili izdatne pomoči posebej, za jesensko setev (pšenico, rž). Znano nam je, da so pokrajinske oblasti storile pač, kar je v njihovi moči in da so posebej vestno ocenili škodo. Ni pa nam znano, kaj je na našo kolkovano prošnjo in memorandum napravil g. minister za prehrano.

Zato vprašam:

1. Ali je g. ministru za prehrano znano, kako nujno potrebna je državna pomoč pri nabavi pšenice in rži za setev v prizadetih krajih.

2. Kaj je g. minister ukrenil, da se tej potrebi zadosti? Opozarjam, da je sedaj prav skrajni čas. Prosim za pismeni odgovor. J. Vesenjaj.